



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **J. H.**
bytem X

zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2020, č. j. 015748/2020/KUSK/OLPPŘ/ ZAV.

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2020, č. j. 015748/2020/KUSK/OLPPŘ/ ZAV, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný částečně změnil rozhodnutí Městského úřadu Lysá nad Labem, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 12. 2019, č. j. MULNL-OD/96218/2019/Hr (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a ve zbytku toto rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm.

f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 285/2018 Sb. (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 30. 7. 2019 v 19:23 hodin na pozemní komunikaci ve Starém Vestci ve směru jízdy na Prahu (50°08.6633'N 014°50.9794'E) řídil motorového vozidlo registrační značky X rychlostí nejméně 70 km.h⁻¹, čímž v rozporu s § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu překročil nejvyšší dovolenou rychlost nejméně o 20 km.h⁻¹. Za uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě namítá, že správní orgány dostatečně neprokázaly skutkový stav, který vzaly za základ svých rozhodnutí. Podle žalobce nedisponovaly správní orgány žádným důkazem o tom, že vozidlo řídil právě on. Žalobce má za to, že za takový důkaz nelze považovat jeho vysvětlení ani vysvětlení provozovatele vozidla, která jsou podle § 137 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „správní řád“) nepřípustným důkazním prostředkem.
3. Žalobce dále namítá, že žalovaný řádně nevypořádal jeho odvolací námitku ohledně nedostatečného prokázání subjektu přestupku. Žalobce popírá, že by řídil předmětné vozidlo.
4. Žalobce dále namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nevymezil konkrétní formu zavinění, a proto není zřejmé, zda byl přestupek spáchán z nedbalosti vědomé či nevědomé.
5. Ve zbývajících částech písemného podání, v němž je obsažena výše specifikovaná žaloba, vyjadřuje žalobce nesouhlas se zveřejněním svých osobních údajů, jakož i osobních údajů svého zástupce, a dále se zveřejněním tohoto rozsudku na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu.
6. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě uvádí, že je třeba rozlišovat mezi záznamem o podání vysvětlení podle § 137 odst. 4 správního řádu, podáním „vysvětlení“ provozovatele vozidla a písemným podáním žalobce, které bylo v přestupkovém řízení provedeno jako listinný důkaz. Žalovaný zdůrazňuje, že žalobce se jakožto podezřelý na výzvu správního orgánu I. stupně přiznal ke spáchání předmětného přestupku.

II. Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
8. Soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť žalobce vyslovil s takovým postupem souhlas, přičemž u žalovaného se tento presumuje, jelikož ani na výzvu soudu nesdělil, že by s rozhodnutím věci bez jednání nesouhlasil (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud nepovažoval za nezbytné nařizovat jednání, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z obsahu správního spisu. Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

III. Skutková zjištění ze správního spisu

9. Ze správního spisu zjistil soud následující pro věc relevantní skutečnosti:
10. Podle oznámení Městské policie Lysá nad Labem o podezření ze spáchání přestupku ze dne 2. 8. 2019, bylo dne 30. 7. 2019 v 19:23 hodin na pozemní komunikaci ve Starém Vestci ve směru jízdy na Prahu (50°08.6633'N 014°50.9794'E) automatizovaným technickým prostředkem UnicamSPEED, v. č. CAM18004457, zjištěno, že blíže nezjištěný řidič motorového vozidla registrační značky X překročil nejvyšší dovolenou rychlost nejméně o 20 km.h⁻¹.
11. Dne 20. 8. 2019 správní orgán I. stupně vyzval L. Š. jakožto provozovatele předmětného vozidla, aby buď uhradila částku 1 000 Kč, nebo aby sdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla. L. Š. následně sdělila, že vozidlo řídil žalobce.
12. Dne 17. 9. 2019 správní orgán I. stupně podle § 137 odst. 1 správního řádu vyzval žalobce k podání písemného vysvětlení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu. Žalobce v reakci na tuto výzvu sdělil, že dne 30. 7. 2019 osobně řídil předmětné vozidlo.
13. Dne 4. 10. 2019 doručil správní orgán I. stupně žalobci příkaz, kterým ho uznal vinným ze spáchání shora popsaneého přestupku. Proti tomuto příkazu podal žalobce prostřednictvím svého zmocněnce P. K. odpor.
14. Správní orgán I. stupně poté žalobci oznámil, že se v přestupkovém řízení pokračuje, a dále žalobce předvolal k ústnímu nařízenému na 18. 11. 2019. Správní orgán k žádosti žalobce zmocněnce posunul termín ústního jednání na 4. 12. 2019. Žalobce ani jeho zmocněnec se k nařízenému ústnímu jednání nedostavili.
15. Správní orgán I. stupně následně vydal prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že žalobce se ke spáchání přestupku doznal ve svém vysvětlení. Skutečnost, že motorové vozidlo v době spáchání přestupku řídil žalobce, podle správního orgánu I. stupně vyplývá i z vysvětlení podaneého L. Š.
16. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které doplnil s tím, že nebyl dostatečně prokázán subjekt přestupku. Žalobce v odvolání popřel, že by dne 30. 7. 2019 řídil ve Starém Vestci předmětné vozidlo, protože toho dne se na daném místě ani nenacházel.
17. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že do výroku o vině doplnil slova „z nedbalosti“. Žalovaný se ztotožnil se závěrem správního orgánu I. stupně, že vyjádření provozovatele vozidla a žalobce svědčí o tom, že se předmětného přestupku dopustil právě žalobce.

IV. Posouzení věci krajským soudem

18. Podle § 137 odst. 1 věty první správního řádu „[k] prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení.“
19. Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou směřující proti nedostatečnému zjištění skutkového stavu věci, resp. proti neprokázání totožnosti pachatele přestupku.
20. Správní orgány dospěly k závěru, že předmětné vozidlo řídil právě žalobce, na základě vyjádření L. Š. jakožto provozovatele vozidla a vyjádření žalobce jakožto osoby podezřelé

ze spáchání přestupku. Obě tato vyjádření si správní orgán I. stupně opatřil před zahájením přestupkového řízení vůči žalobci k prověření toho, zda vůbec a případně vůči komu má zahájit přestupkové řízení. Tato vyjádření je třeba považovat za vysvětlení ve smyslu § 137 odst. 1 správního řádu, s nimiž měly správní orgány nakládat jako se záznamy o podaných vysvětleních. Skutečnost, že sdělení totožnosti řidiče vozidla L. Š. jakožto provozovatelem vozidla se považuje za vysvětlení, ostatně vyplývá z § 125h odst. 6 věty druhé zákona o silničním provozu.

21. Soud považuje za logické, že správní orgán I. stupně na základě podání vysvětlení provozovatele vozidla a žalobce zahájil řízení o přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu právě se žalobcem. Žalobci je však nutno přisvědčit v tom, že k dostatečnému zjištění pachatele přestupku nepostačuje vycházet pouze z vysvětlení podaných před zahájením přestupkového řízení. Podle § 137 odst. 4 správního řádu totiž „[z]áznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek.“ Tento závěr přitom potvrzuje i konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky NSS ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018 - 34, ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019 - 28, a dále např. rozsudky ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 - 73, č. 2208/2011 Sb. NSS, ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015 - 33, a ze dne 22. 9. 2016, č. j. 4 As 152/2016 - 37).
22. Argumentoval-li žalovaný ve vyjádření k žalobě tím, že je třeba rozlišovat mezi záznamem o podání vysvětlení, podáním „vysvětlení“ provozovatele vozidla a písemným podáním žalobce, pak soudu není příliš jasné, co tím měl žalovaný na mysli, resp. v čem spatřuje mezi těmito procesními úkony rozdíl. Z poučení obsažených ve výzvách ze dne 20. 8. 2019 a ze dne 17. 9. 2019 jednoznačně vyplývá, že si správní orgán I. stupně byl vědom toho, že vyjádření provozovatele vozidla a žalobce učiněná před zahájením přestupkového řízení mají povahu vysvětlení, která nejsou podle § 137 odst. 4 správního řádu v samotném přestupkovém řízení jako důkazní prostředek použitelná. Nelze zapomínat, že řízení o přestupku je řízením o trestním obvinění ve smyslu článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. rozsudky NSS ze dne 20. 1. 2006 č. j. 4 As 2/2005 - 62, č. 847/2006 Sb. NSS, a ze dne 22. 1. 2009 č. j. 1 As 96/2008 - 115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Je pouze na obviněném, jakou procesní strategii si zvolí, přičemž není vyloučeno, že v přestupkovém řízení může zůstat i zcela pasivní (nebo aktivní v nejrůznějších obstrukcích), jako tomu bylo v posuzovaném případě. Pokud se správnímu orgánu I. stupně nepodařilo žalobce vyslechnout a podpořit tak zjištění plynoucí z podaných vysvětlení přípustnými důkazními prostředky, případně opatřit jiný usvědčující důkaz, pak nebylo možné vydat rozhodnutí o přestupku, kterým byl žalobce uznán vinným, nýbrž bylo třeba řízení zastavit [§ 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 285/2018 Sb., dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“] a pokud nedošlo k zániku odpovědnosti provozovatele vozidla v důsledku uplynutí promlčecí doby podle § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky (jako zřejmě v tomto případě) zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu.
23. Zbývající žalobní argumentaci soud neshledal důvodnou.
24. Pokud jde o namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nevypořádání odvolacích námitek, soud konstatuje, že žalovaný se námitkou ohledně nedostatečného prokázání subjektu přestupku zabýval na str. 5 napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že tak učinil způsobem pro žalobce nepříznivým a v konečném důsledku chybným ještě nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

25. Z § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že k odpovědnosti žalobce za přestupek bylo vyžadováno alespoň zavinění z nedbalosti. Žalovaný vadu prvostupňového rozhodnutí částečně napravil tím, že ve výroku o vině doplnil formu zavinění ve formě nedbalosti. Absence stanovení konkrétní formy zavinění (nedbalost vědomá či nevědomá) přitom nemohla mít sama o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, a to ani co do určení výše trestu, neboť výše pokuty byla stanovena na samé spodní hranici zákonné sazby podle § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 - 38).
26. Pokud jde o nesouhlas žalobce a jeho zástupce se zveřejněním jejich osobních údajů a tohoto rozsudku na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu, soud konstatuje, že tato argumentace je z hlediska posouzení věci samé zcela bez významu, a proto se jí není třeba blíže zabývat. Pro stručnost lze odkázat na judikaturu správních soudů, která tuto otázku podrobně vypořádala (srov. např. rozhodnutí NSS ze dne 6. 2. 2019, č. j. 9 As 429/2018 - 35, ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 161, či ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 As 106/2019 - 33).

V. Závěr a náklady řízení

27. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že správní orgány opřely svůj závěr o překročení nevyšší povolené rychlosti žalobcem řízeného vozidla výhradně o nepřípustné důkazy. Skutkový stav zjištěný v přestupkovém řízení tak nemůže obstát. Soud proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení žalovanému (výrok I). V dalším řízení jsou správní orgány vázány shora vysloveným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s., viz odst. 21 tohoto rozsudku).
28. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch. V případě žalobce shledal soud v dané věci důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. a rozhodl se mu nepřiznat náhradu nákladů řízení. K nepřiznání náhrady nákladů řízení přistoupil soud s ohledem na obstrukční procesní strategii žalobce a jeho zástupce P. K. (např. podání odporu proti příkazu prostřednictvím zmocněnce bez předložení plné moci; nedostavení se bez omluvy k ústnímu jednání; podání blanketního odvolání atd.), jejímž účelem je pouze dosažení zániku odpovědnosti za přestupky v důsledku uplynutí promlčecí doby. Aniž by soud jakkoliv omlouval pochybení správních orgánů (proto ostatně žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil), nelze přehlédnout, že podmínky k tomuto pochybení podstatnou měrou vytvořil sám žalobce svým původním (a zjevně záměrně zavádějícím) tvrzením, že předmětné vozidlo řídil. Souhrn těchto poznatků nasvědčuje systémově obstrukčnímu jednání (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 86/2020 - 46, ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 82/2020 - 54, a ze dne 16. 7. 2020, č. j. 6 As 2/2020 - 38). Vzhledem k tomu soud shledal existenci důvodů zvláštního zřetele, pro které žalobci navzdory jeho procesnímu úspěchu náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. dubna 2021

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce